

ורבא אמר: מהכא:

"בְּסֻכַּת תִּשְׁבּוּ עַל עֵצִים יָמִים" (ויקרא כג, מב),

אמרה תורה:

צא^ט מדירת קבע ושב בדירת עראי,

עד עשרים אמה -

אדם עושה דירתו דירת עראי;

למעלה מעשרים אמה -

אין אדם עושה דירתו דירת עראי אלא דירת קבע.

אמר ליה אביי: אלא מעתה -

עשה מחיצות של ברזל וסיכך על גבן,

הכי נמי דלא הויא סוכה!?

אמר ליה: הכי קאמינא לך -

עד עשרים אמה דאדם עושה דירתו דירת עראי -

כי עביד ליה דירת קבע - נמי נפיק;

למעלה מעשרים אמה דאדם עושה דירתו דירת קבע -

ב: כי עביד ליה דירת עראי - נמי לא נפיק. *

כולהו כרבה לא אמרי,

ההוא ידיעה לדורות הוא דכתיב. יא

כרבי זירא נמי לא אמרי,

ההוא לימות המשיח הוא דכתיב.

ורבי זירא!?

אם כן לימא קרא וחופה תהיה לצל יומם;

מאי? "וסֻכָּה תִהְיֶה לְצֶל יוֹמָם"?

שמעת מינה תרתין.

כרבה נמי לא אמרי -

משום קושיא דאביי.

כמאן אזלא הא דאמר רבי יאשיה אמר רב:

מחלוקת בשאין דפנות מגיעות לסכך,

אבל דפנות מגיעות לסכך -

אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה?

כמאן?

כרבה דאמר:

משום דלא שלטא ביה י' עינא,

וכיון דדפנות מגיעות לסכך -

משלט שלטא ביה י' עינא.

כמאן אזלא הא דאמר רב הונא אמר רב:

מחלוקת בשאין בה אלא ארבע אמות על ארבע אמות,

אבל יש בה יותר מארבע אמות על ארבע אמות -

אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה?

כמאן?

כרבי זירא דאמר:

משום צל הוא,

וכיון דרויחא - איכא צל סוכה.

כמאן אזלא הא דאמר רב חנן בר רבא אמר רב:

מחלוקת בשאינה מחזקת אלא כדי ראשו ורובו ושולחנו,

אבל מחזקת יותר מכדי ראשו ורובו ושולחנו -

אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה?

כמאן?

דלא כחד.

בשלמא דרבי יאשיה פליגא אדרב הונא ורב חנן בר רבא,^{טו}

דאינהו קא יהבי שעורא במשכא,

ואיהו לא קא יהיב שעורא במשכא;

אלא רב הונא ורב חנן בר רבא,^{טז}

נימא בהכשר סוכה קמיפלגי,

דמר סבר - הכשר סוכה בארבע אמות,

ומר סבר - הכשר סוכה בכדי^{יז} ראשו ורובו ושולחנו?

לא,

דכולי עלמא - הכשר סוכה בכדי^{יח} ראשו ורובו ושולחנו,

והכא בהא קמיפלגי -

דמר סבר -

בכדי^{יט} ראשו ורובו ושולחנו - פליגי,

אבל יותר מכדי ראשו^כ ורובו ושולחנו - דברי הכל כשרה;

רשי

מחלוקת בשאינה מחזקת אלא כדי ראשו כו'. ואם תאמר קשיא דרב אדרב אמוראי ניהו ואליבא דרב: כמאן דלא כחד. מהנך דלעיל דמפרשי טעמא דעשרים אמה דאי משום משלט עינא משיעורא דיותר מכדי ראשו ורובו ושולחנו [נמין] לא שלטא וצל נמי ליכא ומחיצות קבע נמי בעיא: ראשו ורובו. דרך סעודתן בהסיבה היתה על מטות ומסובין על צד שמאלם ואין אוכלין וזקופין ויושבין כמונו לפיכך הוצרך לומר ראשו ורובו לאפוקי קטנה שראשו נכנס בה ושולחנו ולא רובו או ראשו ורובו ולא שולחנו: למשכא. למשך הסוכה דאמר בין גדולה בין קטנה לא נחלקו אלא בשאין דפנות מגיעות: אלא רב הונא ורב חנן. דאמרי טעמא דרבנן בשיעורא דמשכא הוא ומר אמר ד"א ומר אמר ראשו ורובו ושולחנו: נימא בהכשר סוכה. בארכה וברחבה פליגי דתרווייהו אית להו דכי פליגי רבנן בסוכה המצומצמת בשיעור הכשר אורך סוכה פליגי ובטפי מיהא מכשרי אפילו היא גבוהה דכיון דרויחא איכא צל סכך או טעמא אחרינא להכשריה דרב הונא סבר אי אפשר להעמיד מחלוקתן בפחותה מד' אמות דאם כן בלאו גבוהה מעשרים אמה פסולה דהכשר סוכה בארבע אמות כרבי דאמר לקמן הכי (ג): אבל יותר מכדי ראשו כו' כשירה. וטעמא דפסול למעלה מעשרים לא ידע לן כדאמרן לעיל דהך לא כחד:

שבעת ימים. סוכה של שבעה ותו לא דהיינו עראי ודייה במחיצות קלות: למעלה מעשרים. צריך לעשות יסודותיה ומחיצותיה קבועין שלא תפול: עד עשרים אמה דאדם עושה כו'. שפיר דמי דודאי יש בכלל קבע עראי והרי עשה כתורה ועל כרחך לא הקפידה תורה על העראי אלא לשם שיעור לתת לך שיעור בגובהה שתהא יכולה לעמוד על ידי יתירות עראי: כוללהו. הנך אמוראי: כרבה לא אמרי. דיליף מלמען ידעו: ההוא. לאו בדיעה דישבת סוכה קא אמר אלא בדיעות דורות הבאין היקף סוכות ענני כבוד הנעשה לאבות: לימות המשיח. אותם סוכות יהיו לצל לעונג ולמסתור אבל סוכת מצוה אינה לצל: תרתין. דאין שם סוכה אלא העשויה לצל דההיא דימות המשיח משום דעשויה לצל קרויה סוכה: משום קושיא דאביי. דעשה מחיצות של ברזל ושינויא לא משמע להו הואיל וקרא לאו דוקא עראי נקט לא ילפינן מיניה שיעורא: כמאן. מהנך אמוראי דלעיל אזלא הך כו': מחלוקת. דר' יהודה ורבנן: משלט שלטא ביה עינא. דרך דפנות דאי טעמא משום עראי הוא או משום צל בדפנות מגיעות לסכך אמאי מודו רבנן: ה"ג מחלוקת בשאין בה אלא ארבע אמות על ארבע אמות אבל יש בה יותר כו': משום צל. דאי משום משלט עינא בטפי מד' אמות פורתא לא שלטא בה עינא: הכי גרסינן